

РЕШЕНИЕ

№ 5929

гр. София, 11.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 19.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **4399** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по жалба на „Овергаз мрежи“ ЕАД срещу акт (писмо) с изх. № ДК - 06-4356-00—245/23.02.2023 г. на началника на РДНСК - С. като незаконосъобразен поради противоречието му с материалния закон, неспазване на установена форма и несъответствието му с целта на закона. С оспорваният акт е постановен отказ за назначаване на приемателна комисия на основание чл. 6, ал. 1 от Наредба № 2 от 31.07.2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти, като е приела, че горечитираните РС са загубили правно действие и за строежите реализирани въз основа на тях не следва да се назначи приемателна комисия. Административният орган също така приел, че приемателна комисия не може да се назначи и за строежите, които са изпълнени по разрешения за строеж, които според органът не са загубили правно действие, но са функционално свързани с тези, които са реализирани по горечитираните РС. Жалбоподател прави оплакване за незаконосъобразно прилагане на материалноправната норма на чл. 153, ал. 2 от ЗУТ, като административен орган не е приложил правилно изчисляване на срокове, нормативно определени с изменение на ЗУТ през 2012 г., когато 10 годишния срок за обекти на техническата инфраструктура последното било неприложимо за спорните обекти на ГРМ. Според оспорващ, тази разпоредба в редакция от 2012 г. и следваща, била неприложима, а следвало да се приеме, че РС не губи значението си, т.к. е приложима обща разпоредба, че считано от издаването на РС, без значение

колко броя, строителството било започнало в релевантен тригодишен период, следователно незаконосъобразно се приема, че издадените РС за загубили значението си. Друго оплакване от жалбоподател, относно изводите за невъзможността да има функционална обвързаност за строежите изпълнени по РС, издадени след 2012 г. със строежи, които са изпълнени по „невалидни“ разрешения за строеж не подлежат на приемане по реда на Наредбата, респективно въвеждане в експлоатация. Незаконосъобразността е, че няма законова разпоредба, според която при наличие на строежи, за които е призната законността им и такива, които са изпълнени по РС, загубили валидността си административният орган отказва изобщо назначаването на Д., като не допуска въвеждане в експлоатация на законово изградени строежи. С оспорваният административен акт са нарушени административнопроизводствените правила, както и принципите на оправдани правни очаквания и предвидимост. Правилата за извършване на законосъобразна административна дейност са нарушени и поради постановяването на акта в противоречие с дадени указания от публичната власт в лицето на министъра на регионалното развитие и благоустройството с писмо на МРРБ с изх. № 66-00-132/15.04.2013 г.(приложено към жалбата).Направено е оплакване за допуснато СПН от страна на административен орган, защото не са посочени и обсъдени фактическите основания за издаване на акта. Като основание за исканата отмяна се сочи и несъобразяване с целта на закона, от което се нарушават обществени икономически нужди и тяхното задоволяване в социална полза.

Цитират се множество решения на ЕС, от които се прави довод за основателност на жалбата, че обективизираното становище на ответник в оспорваното писмо не е съобразено с общностното право. На това основание с оглед приоритета над националното и по съображения за превес на пропорционалността на административния акт спрямо целесъобразността от въвеждане на обектите в експлоатация, жалбата е основателна.

На следващо място се иска допускане на предварително изпълнение на евентуално позитивно за жалбоподателя изпълнение на съдебно решение. Основание затова са загуби на дружеството на доставчик на енергиен продукт, от невъзможността да ползва газо-разпределителна мрежа, която да обслужва доставките . Искането е да бъде задължен административния орган в определен от съда срок да издаде заявления административен акт и да назначи приемателна комисия за строежите предмет на настоящата жалба.

Прави се искане за отправяне на преюдициално запитване, за приложимостта на ограничителните срокове по чл. 153 от ЗУТ по отношение на обекти в които са включени елементи на техническата инфраструктура и тъй като това са стратегически обекти от обществена значимост, не следва ли да се даде превес на инвестиционното намерение. Налице според искането е противоречие с правни принципи, един от които е принципът на оправданите правни очаквания. Съгласно практиката на ЕС всички страни-членки са длъжни да го прилагат еднакво за всички субекти. Позовава се на разпоредби на строителните закони на всички държави-членки, от които било видно, че изграждането на енергийни мрежи и в частност енергийни обекти се разрешават за изграждане и се въвеждат в експлоатация при по-леки режим в конкретно времево отношение относно валидността на издадения административен акт, с които се разрешават. Претендира се присъждане на разноси

Ответник, началник РДНСК в условията на делегирана компетентност и чрез процесуален представител оспорва жалбата изцяло. Изразява становище, че е

неоснователно особеното искане на жалбоподателя по чл. 144 АПК вр. чл. 242, ал. 2, т. 3 ГПК. Искането за допускане на предварително изпълнение на съдебното решение на основание чл. 242, ал. 2, т. 3 ГПК, приложим във връзка с чл. 144 АПК, е неоснователно. Съгласно цитираната разпоредба съдът допуска предварително изпълнение на съдебния акт, ако от закъснението на изпълнението може да последват значителни и непоправими вреди за ищеца или самото изпълнение би станало невъзможно, или значително би се затруднило. В процесния случай не се посочват конкретни значителни или непоправими вреди за ищеца, които да налагат предварително изпълнение на евентуалното отменително съдебно решение.

Противопоставя се на искането за отправяне на преюдициално питане. Според процесуалното изискване, когато тълкуването на разпоредба от правото на Европейския съюз или тълкуването и валидността на акт на органите на Европейския съюз е от значение за правилното решаване на делото, българският съд прави запитване до Съда на Европейските общности. В случая не е сочен такъв акт и тъй като спорът е значим за националното право, в частта на чл. 153 от ЗУТ такова искане не следва да се допуска.

Претендира се присъждане на разноски

Съдът, като взе предвид становищата на страните, във връзка с доказателствата по делото, прие следното

Жалбата е процесуално допустима.

Подадена е срещу акт, подлежащ на обжалване, съгласно чл. 215, ал. 1 вр. чл. 214, т. 2 вр. т. 1 от ЗУТ - отказ за назначаване на Държавна приемателна комисия /Д./, съгласно чл. 6, ал. 1 Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република В. и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти, издадена от министъра на Р.. Подадена е от легитимиран субект с правен интерес да обжалва акта, съгласно чл. 147, ал. 1 АПК - „възложител“ по смисъла на чл. 161, ал. 1 ЗУТ вр. чл. 3, ал. 1 от Наредба № 2 в удължения преклузивен срок, съгласно чл. 140, ал. 1 АПК вр. чл. 215, ал. 4, изр. 1 ЗУТ. По отношение правния интерес от оспорване, съдът приема същия за безспорно доказан. На „Овергаз Мрежи“ АД (със старо наименование „Софиягаз“ АД) са издадени РС, по силата на които, и във връзка с изпълнение на задълженията си по закон и издадените му лицензи, Дружеството строи газоразпределителна мрежа на територията на Столична община. Дружеството е единствен титуляр по посочените РС и единствено то има интерес и право да строи обектите по процесите РС. Всеки акт или действие, с което се отричат правата по процесите РС засяга правата на жалбоподател, от което произтича и правният му интерес да обжалва акта. Процесният отказ от писмо с изх. изх. № ДК-06-4356-00-245/23.02.2023 г. е издаден от началника на РДНСК С. при наличието на материална, териториална, лична и времева компетентност.

Спазена е формата по издаване на административния акт, като във връзка с развитото оплакване за нарушаването ѝ, липса на фактически основания – мотиви, съдът не го споделя. В оспорваният акт са посочени причините, обвързани от установените фактически констатации, довели до изводите на ответника, при които е отказано исканото действие от заявителя за назначаване на Д. по приемане и въвеждане на приключени обекти в експлоатация.

Видно от приложените по делото доказателства, не се спори между страните, че до органите на РДНСК С. е подадено писмено искане от жалбоподател, заведено с вх. №

ДК-06-4356-09-027 от 23.11.2022 г. Със същото е заявена необходимостта от назначаване на държавна приемателна комисия (Д.) относно строежи, част от ГРМ с местонахождение [населено място], район „Т.“ - СО. Към писменото искане е представен окончателен доклад от 06.10.2022 г., изготвен на основание чл. 168, ал. 6 ЗУТ от „Дикрил Консулт“ ЕООД, в качеството му па консултант, като лице, упражняващо строителен надзор па процесните строежи. Към доклада, освен другите документи, са приложени съответните спорни откъм правно действие разрешения за строеж за благоустройствени обекти.

Във връзка с подаденото искане от възложителя, след проверка на представените документи, с Писмо с изх. № ДК-06-3664-01-336/31.10.2022 г. на Началника на РДНСК С. е отправена молба до Началника па ДНСК за предоставяне на становище относно валидността на част от представените разрешения за строеж, издадени и влезли в сила преди 26.11.2012 г.

Необходимостта от становището на органа с възникнала, с оглед посоченото в окончателния доклад от „Дикрил Консулт“ ЕООД основание за непрезаверяване, а именно - предходни становища по тълкуването на разпоредбите, обективирани в Писмо с изх. № 66-00-134/15.04.2013 г. нана Заместник-министъра на Р. и Писмо с изх. № СТ-633-02-009/15.03.2013 на Заместник-началника па ДНСК. С оглед на това, в РДНСК е постъпило Становище с вх. № ДК-06-4356-01-260/16.02.2023 г. на Началника на ДНСК. в което е застъпено мотивирано, че при прилагане на разпоредбите на чл. 153, ал. 2 от ЗУТ. ДНСК счита, че цитираните в писмото разрешения за строеж: РС Б- 64/2005; РС Б-206/2006; РС Б-391/2007; РС Б-220/2010 са загубили правно действие към настоящия момент.

Съобразявайки така постъпилото становище, Началникът на РДНСК С. е постановил два акта. Първият акт - Заповед № ДК-08-С-53/23.02.2023 г.. с която на основание чл. 6, ал. 1 от Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. назначава Д. за част от строежите, като със същата са определени основанието за назначаването на Д., председателят и поименният състав на членовете й, тяхната месторабота, длъжност, датата, часът и мястото на нейното свикване и срокът за приключването й. Вторият акт - обжалваният в процесния случай отказ да се назначи ДПК, обективиран в Писмо с изх. № ДК-06-4356-00-245/23.02.2023 г., за другата част от строежите: разпределителни газопроводи и отклонения до консуматори по опис, сигнатура Сф 01 – А32/13 по РС Б64/27.05.2005, презаверено със заповед РД- 09 - 50 – 1843/18.11.2010г. от главния инженер на Д.; разпределителни газопроводи и отклонения до консуматори по опис по ул. „ген. И. К.“, м. К. вада, сигнатура Сф 01 – А32/13 по РС Б-220/27.07.2010 г. на главен инженер на Д.; разпределителни газопроводи и отклонения до консуматори по опис, сигнатура Сф-01-А41/2-първи етап по РС Б-206/18.07.2006 г. на главен инженер на Д., презаверено със заповед РД-09-50-116/21.09.2011 г. от главния инженер на Д.; разпределителни газопроводи и отклонения до консуматори по опис сигнатура Сф 01 – А32/13, допълнение за кв. К. вада по РС Б-391/16.10.2007 г. от главния инженер на Д.. Становище с вх. № ДК-06-4356-01-260/16.02.2023 г. на Началника па ДНСК изрично е посочен в обжалваното Писмо с изх. № ДК-06-4356-00-245/23.02.2023 г.. с което правните и фактически съображения по него са приобщени и като част от мотивите за отказа. И двата акта са надлежно съобщени на възложителя, подал искането за назначаване на Д. - получени са па 24.02.2023 г.

Не се констатира нарушения по смисъла на чл. 34, чл. 35 и чл. 36 от АПК. В хода на протеклото административно производство за назначаване на Д. по реда на чл. 3-6 от

Наредба № 2 от 31 юли 2003 не са допуснати нарушения на процедурните правила от категорията на съществените, които да са ограничили правото на защита на оспорващия и да са го препятствали да я упражни в пълен обем. Административният орган е осигурил на страните възможност за пълноценно участие в производството - да преглеждат събраните и да предявяват искания. Административният орган е изяснил релевантните за случая факти и

обстоятелства и е извършил проверка на приетите доказателства; изяснени са фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдени писмените обяснения на подалия искането. Извършена е цялостна валидна правна преценка на фактическите основания, послужили като предпоставка за издаването на акта. След като на страната е била гарантирана възможността за участие в производството, се налага разбирането, че органът е осигурил начин и способ за организиране и провеждане на защитата на засегнатите права и интереси.

Началникът на РДНСК С., за да постанови обжалвания отказ за назначаване на Д. с Писмо с изх. № ДК-06-4356-00- 245/23.02.2023 г. приел, че не е налице представен годен документ по чл. 4, ал. 2, т. 2.1. от

Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. (липсват представени незагубили правното си действие разрешения за строеж), поради което с отказа си е преградил по-нататъшното развитие на административното производство по разрешаване ползването на строежа по искането от жалбоподателя.

Съгласно чл. 177, ал. 1 ЗУТ след завършването на строежа и приключване на приемните изпитвания, когато те са необходими, възложителят подава заявление пред органа по ал. 2 за въвеждането на обекта в експлоатация, като представя окончателния доклад по чл. 168, ал. 6 от ЗУТ договорите с експлоатационните дружества за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура, технически паспорт и сертификат за енергийни характеристики на нова сграда и посочва идентификатор на обекта по кадастъра, подлежаат на въвеждане в експлоатация. Съгласно чл. 177, ал. 2 ЗУТ строежите от първа, втора и трета категория се въвеждат в експлоатация въз основа на разрешение за ползване, издадено от органите на ДНСК. Редът и условията за това са определени в Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. Разписаният в Наредбата ред за разрешаване ползването на строежите включва няколко етана и се издават актове, които са част от производството: заповед за назначаване на Д.: протокол обр. 16 на Д. с решение за приемане на строежа или с решение за отказ за приемане на строежа: разрешение за ползване или отказ за издаване на такова на органа, издал заповедта за назначаване на комисията.

Искане за назначаване на Д. за издаване иа разрешение за ползване се прави от възложителя или от упълномощено от него лице до ДНСК (чл. 3, ал. 1 Наредба № 2). Д. се назначава със заповед на Началника на ДНСК или упълномощено от него лице. За назначаване на Д. императивно са въведени изисквания за представяне, като условие за валидност на искането нормативно посочени документи, като изрично в чл. 4, ал. 2, т. 2.1 е „разрешение за строеж (акт за узаконяване)“. В случая, по отношение на изтеклите като срок на валидност РС за четирите обекта и непрезаверени, така, че да дадат основание за спазени правила при подаване на искането, правилно са приети от ответник, за неспазване на тази разпоредба.

Това с така, тъй като съгласно чл. 13, ал. 1 Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. основният предмет на дейност на Д. сс изразява в установяване изпълнението на строежа и неговата функционална пригодност съобразно издаденото разрешение за строеж,

одобрените проекти или заверена ексекутивна документация и действащата нормативна уредба по изпълнението и приемането на строителството и в съответствие с изискванията на чл. 169, ал. 1 и 3 от ЗУТ. Последната разпоредба е гаранция за спазване на законово определени изисквания, на които отговарят строежите. Дори технически да са спазени правилата по извършването им, липсата на спазено изискване по документалната комплектност по закон лишава ответник от това да приеме спазена процедура по назначаването на Д. за приемане на строежите и след това за издаване на официален документ за въвеждането им в експлоатация.

Ефектът на изтичането на сроковете по чл. 153, ал. 2 от ЗУТ означава, че правното действие на разрешението за строеж е изтекло, поради което то не съществува в правния мир, (така Определение № 9321 от 27.06.2012 г. по адм. д. № 8019/2012 г. на ВАС, II отд.).

Несъществуващ в правния мир акт не може да изпълни изискването на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. Наредбата. Обектите, предмет на оспорваното писмо, за които се отказва назначаване на Д. са ползвали РС, издадени и презаверени в периода 2005 – 2010 г. След този период, в срока на действието им ответник, като правоприемник и титуляр по тях не е предприел действия за формалното им актуализиране, а това е и основанието да се откаже процедура по назначаване на Д. за тях.

Разрешението за строеж представлява индивидуален административен акт, с който се създава право инвеститорът да извърши строеж въз основа на одобрени инвестиционни проекти, представляващи неразделна от разрешението за строеж. Разпоредбите на ЗУТ, раздел III „Разрешаване на строителството“ от Глава осма „Инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“ разкриват спецификата на разрешението за строеж като индивидуален административен акт с времево действие. Така, съгласно чл. 153, ал. 2, т. 1 и 2 ЗУТ, разрешението за строеж губи правно действие, ако строежът не започне в продължение на три години от влизането му в сила и ако в продължение на пет години от започване на строителството не е завършен грубият строеж, вкл. покривът на сградите. Десетгодишен срок, след изтичане на който разрешението за строеж губи правно действие, е предвиден с разпоредбата на т. 3 касателно строителството на елементите на *техническа инфраструктура*, за националните обекти, за обектите с национално значение и за обектите с първостепенно общинско значение. Анализът на тези разпоредби налага извода, че създадените с влизане в сила на разрешението за строеж права за възложителя могат да отпаднат, преди лицето да ги е упражнило. РС в същинското му проявление е с ограничено времево действие както в случай, че правото на възложителя бъде погасено поради неупражняването му в дължимия срок (вж. чл. 153, ал. 2 ЗУТ), така и в обратната хипотеза - ако правото е изчерпало предназначението си, т. е. обектът, за който то е предоставено, е вече изграден и този факт, заедно със съответствието на строежа с разрешението и проектите към него, е удостоверяван в нарочен акт за въвеждането му в експлоатация - разрешение за ползване или удостоверение за въвеждане в експлоатация от компетентния в зависимост от категорията на строежа административен орган (чл. 177, ал. 1-3 ЗУТ). Прилагайки правилото, по определяне на сроковете, в течение на които пасивността на титуляр на РС може да доведе до отпадане на действието му, ефект на „правното нищо“, административният орган няма какво да направи, освен да не зачита всяко от тези РС.

Съгласно чл. 142, ал. 1 от АПК законосъобразността на административния акт се

преценява съобразно материалния закон, действал към момента на издаването му. Съответствието на последния с действащите материалноправни разпоредби предполага подвеждане към хипотезата от правната норма на новия материален закон и юридическите факти, които са настъпили влизане в сила на новия закон, но не са завършили своето действие и новите такива.

Затова – изцяло неправилен и неоснователен е доводът на жалбоподателя, че спрямо процесните разрешения за строеж е съществувало единствено изискването за 3-годишния срок по чл. 153, ал. 2 ЗУТ (в редакция изм. ДВ, бр. 65/22.07.2003 г.) при спазването на което разрешенията за строеж били станали безсрочни. С подобна фикция съдът не може да се съгласи, защото законодателно това няма регулация. Както се посочи, след извършване на строежа във физическия смисъл и ако строежът е в съответствие с РС и одобрените инвестиционни проекти тези документи са основание и гаранция за законосъобразността му. Да се предлага хипотезата, че РС може да стане безсрочно е едностранно развита теза, а като аргумент на противното, ако в това безсрочно действие на РС настъпят градоустройствени изменения, необходимостта от това безсрочно РС изцяло отпада. Предвид това и при нормативна невъзможност, съдът отхвърля тази възможност за да не се съобрази с изискванията на чл. 153, ал. 2 от ЗУТ.

Новите изменения с тази норма от чл. 153, ал. 2. т. 3 ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.) се прилагат спрямо заверените висящи правоотношения, тъй като се касае за юридически факти, които са настъпили до влизането в сила на закона, но не са завършили действието си (не е изтекъл срокът на действие на разрешението за строеж; а разрешението за строеж е административният акт, пораждащ материалното административно правоотношение, в съдържанието на което е правото на възложителя да извършва „строителни и монтажни работи” по смисъла на § 5, т. 40 ДР на ЗУТ). В този смисъл заверените висящи правоотношения се преуреждат съобразно предписанието на новия закон, при което в продължение на 10 години от започване на строителството на елементи на техническата инфраструктура строителството им следва да е завършено.

Същите мотиви са застъпени и в Писмо с изх. № 70-00-872/22.08.2018 г. на Заместник министъра на Р., с което по реда на чл. 3, ал. 1 ЗУТ са дадени методически указанията за тълкуването на чл. 153, ал. 2, т.3 от ЗУТ. В същото с посочено, че предвид липсата на преходна разпоредба, която да урежда довършването на започнатите производства преди влизане в сила на ЗИД на ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.), изменената и допълнена със ЗИД на ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.) разпоредба на чл. 153 от ЗУТ ще се прилага „занапред“ за всички разрешения за строеж, в т.ч. издадени, влезли в сила и презаверени преди ЗИД на ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.) Не се спори, че обектите, за които са издадени четирите РС, съответно, 2005, 2006, 2007 и 2010 г. са за разпределителните газопроводи /РГ/ и газопроводни отклонения /ГО/представляват и се квалифицират като „елемент на техническата инфраструктура“ (по арг. от чл. 64. ал. 1 ЗУТ).

Началникът на РДНСК С., воден от изложените правни доводи за действието по време нормата от чл. 153, ал. 2. т. 3 ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.), е формирал извода, че тези РС са загубили правно действие към момента на преценката дали да се назначи или да се откаже назначаването на Д..

По отношение издаденото РС от 27.05.2005 г. на главния инженер на Д.. Разрешението с презаверено по реда на чл. 153, ал. 3 ЗУТ с влязлата в сила Заповед

№ РД-09-50-1843/18.11.2010 г. от главния инженер па Д.. Презаверяването на разрешението за строеж е подновило срока за завършване на строителството. Към момента на влизане в сила на ЗИД на ЗУТ (изм. и доп. ДВ, бр. 82 от 26 октомври 2012 г.), която норма се прилага също спрямо заварените правоотношения, РС не е загубило правното си действие, следователно - срокът по чл. 153. ал. 2 ЗУТ е трансформиран в 10-годишен (считано от презаверяването) в който следва да е завършено строителството. С влизане в сила на ЗИД на ЗУТ с изменението в чл. 153, ал. 2. т. 3 от ЗУТ (ДВ, бр. 13 от 07.02.2017 г.), срокът отново е 10-годишен (считано от презаверяването), в който следва да е завършено строителството. Считано от датата на презаверяването (18.11.2010 г.), 10-годишният срок изтича на 18.11.2020 г. След тази дата, РС е загубило правното си действие. Няма данни за извършена повторна проверка в периода преди влизане в сила на правилото за еднократно презаверяване по чл. 153, ал. 5 ЗУТ (Нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.). Следователно - към датата на постановяване на процесния отказ за назначаване на Д., представеното с искането разрешение за строеж 27.05.2005 г. на главния инженер на Д. е загубило правното си действие, то не съществува в правния мир като валиден/годен административен акт и не може да послужи за целите на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. Наредба № 2 от 31 юли 2003 г.

Представеното с искането *Разрешение за строеж № Б-220/27.07.2010* г. на главния инженер на Д. не е презаверявано по реда на чл. 153, ал. 3 ЗУТ. Към датата на издаването му се прилага чл. 153. ал. 2 ЗУТ (ДВ, бр. 65 от 22 юли 2003 г.). т.е. в продължение на 3 години от неговото издаване не е започнало строителството или когато в продължение на 5 години от издаването му да не е завършен грубият строеж. Строителството е започнало на 06.10.2010 г. (видно от Протокол по обр. № 2а), т.е. 3-годишният срок от издаването му (27.07.2010 г.) е спазен. Към моментът на влизане в сила на ЗИД на ЗУТ (изм. и доп. ДВ, бр. 82 от 26 октомври 2012 г.). която норма се прилага също спрямо заварените правоотношения. РС не с загубило правното си действие. Следователно - срокът по чл. 153, ал. 2 ЗУТ е трансформиран в срок 10 години от влизането му в сила да не е завършено строителството.

Към датата на влизане в сила на ЗИД на ЗУТ с изменението в чл. 153, ал. 2. т. 3 ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.). която норма се прилага също спрямо заварените правоотношения, РС не с загубило правното си действие, а срокът отново е променен - в продължение на 10 години от започване на строителството на елементи на техническата инфраструктура, то да не е завършено или да не е завършен грубият строеж. Считано от датата на започване на строителството (06.10.2010 г.). 10-годишният срок изтича на 06.10.2020 г. След тази дата, РС е загубило правното си действие, тъй като няма данни строителството да с завършено или да е завършен грубият строеж. Следователно - към датата на постановяване на процесния отказ за назначаване на Д. (23.02.2023 г.), представеното с искането *Разрешение за строеж № Б-220/27.07.2010* г. на Главния инженер на Д. е загубило правното си действие, то не съществува в правния мир

Представено е с искането *Разрешение за строеж № Б-206/18.07.2006* г. на Главния инженер на Д.. Към датата на издаването му действа чл. 153, ал. 2 ЗУТ (в редакция изм. ДВ, бр. 65 от 22 юли 2003 г.), съгласно която срокът с: в продължение на 3 години от неговото издаване да не е започвано строителството или когато в продължение на 5 години от издаването му да не е завършен грубият строеж. Строителството е започнато на 07.08.2006 г. (видно от Протоколи по обр. № 2а). т.е. 3-годишният срок, броен от издаването на РС (18.07.2006 г.) е спазен.

Разрешението е презаверено по реда на чл. 153, ал. 3 ЗУТ с влязлата в сила Заповед № РД-09-50-116/21.09.2011 г. от Главния инженер на Д.. Презаверяването на разрешението за строеж е подновило срока за завършване на строителството. Неправилна е тезата на жалбоподателя, че след презаверяването действието на РС е подновено безсрочно. Презавереното разрешение за строеж губи правно действие след изтичането на срока, за който е презаверено, ако не е завършено строителството. Към датата на презаверката (21.09.2011 г.) се прилага чл. 153, ал. 2 ЗУТ (в редакция изм. ДВ. бр. 87 от 5 ноември 2010 г.). т.е. срокът, за който е презаверено, е в продължение на 5 години от влизането му в сила да не е завършен грубият строеж. Към момента на влизане в сила на ЗИД на ЗУТ, която норма се прилага също спрямо заварените правоотношения. РС не е загубило правното си действие, следователно - срокът по чл. 153, ал. 2 ЗУТ е трансформиран в 10-годишен (считано от презаверяването) в който следва да е завършено строителството. С влизане в сила на ЗИД на ЗУТ с изменението в чл. 153, ал. 2, т. 3 ЗУТ (ДВ. бр. 13 от 07.02.2017 г.). срокът отново е 10-годишен (считано от презаверяването) в който следва да е завършено строителството. Считано от датата на презаверяването (21.09.2011 г.). 10 годишният срок изтича на 21.09.2021 г. След тази дата, РС е загубило правното си действие. Няма данни за извършена повторна презаверка в периода преди влизане в сила на правилото за еднократно презаверяване по чл. 153, ал. 5 ЗУТ. Разрешение за строеж № Б-206/18.07.2006 г. на Главния инженер на Д. е загубило правното си действие, то не съществува в правния мип като валиден/годен административен акт и не може да послужи за целите на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. Наредба № 2 от 31 юли 2003 г.

Представеното с искането *Разрешение за строеж от 16.10.2007 г.* от Главния инженер на Д. при СО не е презаверявано по реда на чл. 153, ал. 3 ЗУТ. Към датата на издаването му се прилага чл. 153, ал. 2 ЗУТ. В продължение на 3 години от неговото издаване не е започнало строителството или когато в продължение на 5 години от издаването му да не е завършен грубият строеж. РС е загубило правното си действие, тъй като срокът от 5 години от издаването му изтича на 16.10.2012 г. РС вече е загубило правното си действие и няма висящо (заварено) административно правоотношение. Към датата на постановяване на процесния отказ за назначаване на Д., представеното с искането разрешение за строеж № Б-391/16.10.2007 г. от главния инженер на Д. при СО е загубило правното си действие, то не съществува в правния мир като валиден/годен административен акт и не може да послужи за целите на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. от Наредба № 2 от 31 юли 2003 г.

В обобщение, за всяко от четирите РС, предмет на оспорвания административен акт, съдът не приема да е в условие на валидност. Времевия период, независимо как се представя от жалбоподателя, през който не е искана презаверка и/или да се докаже да е извършено строителство и предприети действия по приключването на обектите от формална страна за въвеждането им в експлоатация надвишава законово допустимите срокове. Няма правна възможност, когато един акт, обвързан със срок на действие, независимо от законодателни промени, които не го валидират да стане безсрочен.

След като органът е достигнал до извода, че процесните РС са загубили правно действие към момента на преценката да се откаже назначаването на Д., то и функционално свързаните с тях Разрешения за строеж, по отношение на които е приета валидност нямат и не могат да имат самостоятелна експлоатация и не може да се издаде такъв документ, по причина, че не са приети от Д.. Назначаването на Д. за

тези следващи участъци от РГ и ГО би било безсмислено, тъй като тяхното функциониране (експлоатиране и ползване) е обвързано с функционирането (експлоатирането и ползването) на РГ и ГО, за които вече е отказано назначаването на Д, и е преградено производството по въвеждането им в експлоатация.

Не е налице основанието по чл. 146, т. 5 АПК (несъответствие с целта на закона) - при издаването на процесния отказ от Писмо с изх. № ДК-06-4356-00-245/23.02.2023 г. органът е съобразил заложената от законодателя цел, а именно обезпечаване на възможността Д, да изпълни основната си задача, съгласно чл. 13 Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. С измененията на закона ДВ бр. 13 от 2017 г. и създаването на ал. 5 на чл. 153 изрично е регламентирано, че разрешението за строеж може да се презаверява само веднъж. Както вече се посочи, създаването на тази норма през 2017 г. не означава, че уредбата на ЗУТ преди това е допускала повторно презаверяване на разрешението за строеж. Това е така, тъй като „презаверката на разрешението за строеж“ е правомощие на административен орган. Издаването на РС и неговата презаверка са действия на административния орган, почиващи на различен правен режим. Дори самото название на акта – „презаверка“, навежда на постановен вече акт, за който, при спазване на определените в чл. 153 ЗУТ изисквания и срок, законодателят допуска продължаване на действието му. Това е предвидена в нормата възможност, но законово основание за контрол и евентуална промяна на условията, при които е издадено РС, с оглед новонастъпили факти, в хода на производството по презаверката му, не е налице към датата на постановяването на отказа. Едва с приетите през 2017 година изменения на чл. 153 ЗУТ, се предприемат мерки към дисциплиниране на възложителите със съкращаване на срока за подаване на исканията за презаверка, с въвеждането на нейната еднократност - да не се удължава, чрез този способ, времето на осъществяване на разрешеното строителство повече от необходимото, определя се и характерът на презаверката като административна услуга и т. н., но тези норми действат занапред. И за четирите РС, по повод на които е установено, че са загубили правното си действие, съдът не приема да е имало презаверка на тези от 2005 и 2006 г., така, че да се приеме неправилно прилагане на изискванията по чл. 153 от ЗУТ, в редакциите до ЗИД ЗУТ от 2017 г. При уреждането на правомощията на административните органи важи принципът за законност, съгласно който административните органи действат в рамките на предоставената им компетентност. За разлика от субектите на частното право, по отношение на които важи принципът, че им е позволено всичко, което не им е изрично забранено от закона, за публично-правните органи важи обратното – позволено им е действат само в рамките на изрично предоставените им правомощия. Уредбата на ЗУТ преди изм. ДВ бр. 13 от 2017 г. по същество е уреждала правомощие на компетентния административен орган само за еднократна презаверка на издадено разрешение за строеж, но не и възможност за многократна такава. Аналогично, уредбата на ЗУТ винаги е предвиждала срочност на издадено разрешение за строеж и никога и при никакви обстоятелства – безсрочност на вече издадените такива. Детайлизирането на уредбата по отношение на сроковете за валидност и определянето на различни срокове на валидност с оглед вида на строежа, не означава, че преди въвеждането на разграниченията не е имало срок за строителството на елементите на техническата инфраструктура. На общо основание за тях са важали общите срокове, уредени в чл. 153 от ЗУТ.

Съгласно чл. 13, ал. 1 Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. основният предмет на дейност на

Д. се изразява в установяване изпълнението на строежа и неговата функционална пригодност съобразно издаденото разрешение за строеж, одобрените проекти иди заверената ексекутивна документация и действащата нормативна уредба по изпълнението и приемането на строителство го и в съответствие с изискванията на чл. 169, ал. 1 и 3 ЗУТ. Ефектът на изтичането на сроковете по чл. 153. ал. 2 ЗУТ означава, че правното действие на разрешението за строеж е изтекло, поради което то не съществува в правния мир.

Несъществуващ в правния мир акт не може да изпълни изискването на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. от Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. Предвид това, назначаването на Д. би било в противоречие именно с целта на законодателя, когато е заложил изискването на чл. 4, ал. 2, т. 2.1. от Наредбата. На последно място следва да се изтъкне, че нормотворческата воля е в насока строежът да бъде осъществен в предвидените в чл. 153. ал. 2 ЗУТ срокове. Пропускането им поначало преклудира действието на разрешението за строеж. Изводът, който се налага е, че бездействието за извършване на строеж в законоустановените срокове, не намира почиващо на нормативна новела извинение.

II. Искането за отправяне на запитване до Съда на Европейския съюз е неоснователно по няколко отделни причини от формален и съдържателен характер.

Устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството не попадат в изключителните, споделените и правомощията за подкрепа на Европейския съюз по смисъла съответно на чл. 3, чл. 4 и чл. 6 ДФЕС.

Аргумент в подкрепа на неприложимостта на правото на ЕС в тази материя може да се почерпи от акта на СЕС с принципно значение по единственото до настоящия момент запитване на ВАС, петчленен състав, по ЗУТ във връзка с (не)обжалваемостта на общите устройствени планове. С определение от 12.11.2010 г. по дело С-339/10 СЕС е приел, че явно няма компетентност да отговори на въпросите. На още по силно основание би имало смисъл да се отправя преюдициално запитване по отношение на тълкуване и прилагане на норми, които регулират режим на валидност на документ, без който не може да се извършва строителство на обект, за какъвто дори националното законодателство въвежда достатъчно дълъг срок – 10 години. Както съдът отчита, монополното положение на доставчик на енергийни ресурси не въвежда и безкритично бездействие по спазване на законови срокове.

Направеното протоколно искане е по въпроси, които са неотнормирани към правоотношението, предмет на спора. Позицията на страната е аргументирана със съображения от икономически характер – разходите, които енергийните предприятия извършват за строителство, премахване на пречките пред инвестициите (за каквато се възприема ограничаването на разрешението за строеж със срок) и др. Всъщност тя се основава на идеята за неблагоприятно засягане на дейността на дружеството като резултат от търсено противоречие на чл. 153 ЗУТ с принципите и разпоредбите на правото на ЕС. Не е обоснована обективна и пряка връзка на съюзна норма, уреждаща дори общо отношения в обхвата на ЗУТ, с релевантните факти по делото. Т. е. отсъства дължимата зависимост между действието на такава норма и правилното решаване на делото, обуславяща самата нужда от тълкуване.

Смисълът на преюдициалното запитване не е в проверката на правилността на тълкуването на приложимата норма от ЗУТ, а в евентуалното ѝ правно значимо противоречие с правило от правото на ЕС, каквото в действителност не е очертано в искането.

Запитването се отправя от съда, пред който делото е висящо, служебно или по искане на страната – чл. 629, ал. 1 ГПК вр. чл. 144 АПК.

Отделно от обстоятелствената му част, искането на касатора е съдът да формулира необходимите за точно и законосъобразно решаване на делото преюдициални въпроси. Доколкото запитването за тълкуване е иницирано от страната, а не служебно, то би трябвало да отговаря на изискванията към съдържанието му по чл. 630, ал. 1 ГПК, включващи и формулировка на въпросите. Предметът му е неясен – искането почива на хипотезата, че с регламентацията по чл. 153 ЗУТ е възможно да са нарушени разпоредби от правото на ЕС; волята относно точното дефиниране на запитването е предполагаема и възложена върху съда, който има възможността, ако споделя позицията в искането, но не и задължението да замести страната в дейността по изясняване на конкретните въпроси за тълкуване.

В контекста на горните съображения, не е осъществено принципното условие по чл. 628 ГПК отправянето на запитване до СЕС да бъде от значение за правилното решаване на делото. Основания да се отрече задължението на съда се съдържат и в двете алтернативни отрицателни предпоставки по чл. 629, ал. 3 ГПК – отговорът за приложимостта на националното право може да се изведе по аргумент от определението по дело С-339/10 на СЕС, а актовете от вторичното право на ЕС, противопоставени от страната, имат ясно определени области на регулиране, в чиито общ обхват не попада специалната уредба в националния закон относно правното действие на разрешението за строеж и възможността за неговото презаверяване.

Във връзка с искането за допускане на предварително изпълнение, предвид неоснователността на жалбата, съдът не дължи произнасяне.

При условието на чл. 143, ал. 3 от АПК, съдът присъжда в полза на ответник разноски за юрк. възнаграждение в размер на 200 лева, платимо от оспорващия.

Съдът

Р Е Ш И

ОТХВЪРЛЯ жалба на „Овергаз мрежи“ ЕАД срещу акт (писмо) с изх. № ДК - 06-4356-00—245/23.02.2023 г. на началника на РДНСК – С..

ОСЪЖДА „Овергаз мрежи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на РДНСК С. сумата 200 лева разноски.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ протоколно искане от „Овергаз мрежи“ ЕАД за отправяне на преюдициално запитване до СЕС.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

съдия